

Skladbe se po težavnosti med seboj zelo razlikujejo. Nekatere so izjemno lahke – slednje so dobrodošle za najmlajše učence, ki se prvič srečujejo z igranjem v komorni skupini. Spet druge vsebujejo zahtevnejše tehnične izzive, nekateri izmed njih so morda celo nekoliko prezahtevni za učence godal 5. razreda. Z ljudskimi melodijami učenci spoznajo različne ritmične motive in taktovske načine, srečujejo se tudi z menjavami teh ter s spremembo tempa in tonaliteta. Avtorici sta posebno pozornost namenili lokovanju – učenci spoznavajo različne načine lokovanja, kot so staccato, legato, detaché, portato, nasloni loka na težko dobo, col legno, menjava loka čez struno itd.

Čeprav se godala ponašajo z bogato zakladnico komornih del, je zbirka učbenikov *Veselo glasbeno rajanje pod lipo ali 1. Letni zmajčkov ples* vsekakor dobrodošel pripomoček za učitelje komorne igre godal na glasbenih šolah. Kot sta zapisali avtorici – melodije slovenskega ljudskega izročila so odlični temelj za ustvarjalno učenje tehničnih prvin igranja godalnih instrumentov igrivo in navdihujoče. Glasba naših prednikov je del bogate in raznovrstne kulturne dediščine Slovencev in prav je, da jo ohranjamo in z njo seznanjamo tudi prihodnje rodove.

Larisa Marjanovič

Ciklus Glasbene mladine Slovenije, GM oder 2021/22

Milena Keser, klarinet Stefan Pajanovič, klavir

Spored: **Francis Poulenc, Robert Schumann, Ljubo Rančigaj, Johannes Brahms**

Ljubljana, Slovenska filharmonija, Dvorana Slavka Osterca, 17. februar

Milena Keser je mlada slovenska klarinetistka, ki je na Univerzi Mozarteum v Salzburgu pod mentorstvom prof. Andreasa Schablasa v lanskem študijskem letu pridobila magistrski naziv. S Stefanom Pajanovičem, študentom podiplomskega študija Akademije za glasbo v Ljubljani, sta sestavila program dveh pomembnih del nemške romantike za klarinet in flavto, in sicer *Sonata št. 1 za klarinet in klavir v f-molu, op. 120*, Johanna Brahmsa in *Fantazijske skladbe za*

klarinet in klavir, op. 73, Roberta Schumanna, kot stilsko in časovno drugačnega pa sta poleg dodala še razgibano in vitalistično *Sonata za klarinet in klavir* Francisca Poulenca. Keserjeva z izvajanjem skladb domačih ustvarjalcev želi spodbuditi ustvarjanje novih del, zato sta ob rob tuje glasbene literature dodala še po mnenju Iva Petriča eno od tehtnejših del slovenske komorne literature, *Preludij in rondo za klarinet in klavir*, invencijsko bogato in razgibano delo z neoklasicističnim pridihom, skladatelja in pianista Ljuba Rančigaja. Igra Keserjeve se je skozi večer izkazala kot precizna (Poulenc, Rančigaj), fraziranje pretanjeno (Schumann) in interpretacija v celoti muzikalno izjemno doživeta (Brahms). Solistično linijo je mladi pianist Pajanovič podprl z izjemno spremljavo – ravno pravšnje od-

merjanje klavirskega zvoka in občuteno sledenje ter odzivanje na klarinetistkino fraziranje so poustvarjena dela celostno zaokrožili v pristno in izjemno prijetno glasbeno doživetje.

Aleksandra Gartnar Kastelic

Ciklus Glasbene mladine Slovenije GM oder 2021/22

Taja Rijavec, harfa

Spored: **Alojz Srebotnjak, Felix Godefroid, Benjamin Britten, Nikolas Agrafiotis, Marcel Grandjany**

Ljubljana, Slovenska filharmonija, Dvorana Slavka Osterca, 14. marec 2022

Taja Rijavec je mlada harfistka z dolgoletnimi izkušnjami na koncertnih in tekmovalnih odrih: je prejemnica številnih nagrad glasbenih tekmovanj, kot solistka pa je med drugim v preteklosti že večkrat nastopila na koncertnih odrih po Sloveniji ter v zadnjem času na Nizozemskem, kjer trenutno nadaljuje študij. Na Konservatoriju Maastricht študira tudi mladi grški skladatelj Nikolas Agrafiotis, ki je za Rijavčevo že napisal

Koncert za harfo (premierno ga je izvedla leta 2021), na tokratnem koncertu pa sta s sovrstnico, violinistko Kajo Sešek, premierno izvedli njegovo delo *Three Synergies*, niz treh kratkih, a kompozicijsko spretno oblikovanih stavkov, ki v sami zasnovi izhajajo iz umevanja skupnega dela dveh ali več oseb, da bi ustvarili večji skupni učinek, kot je seštevek njihovih posameznih učinkov. Koncert je uvedla izvedba izbora štirih značajsko raznovrstnih in kompozicijsko specifičnih preludijev iz cikla *Preludiji za harfo* Alojza Srebotnjaka, umetnica pa je približno šolsko uro trajajočemu programu dodala še dve deli virtuozov na harfi: enega iz obdobja, ko se je harfa, kot jo poznamo danes, šele razvijala, in drugega iz preteklega stoletja, ki je za igranje enega od najzahtevnejših instrumentov tudi poučeval na sloviti šoli Julliard (Félix Godefroid: *La Melancolie* in Marcel Grandjany: *Rapsodija*). V slednjih se je Taja Rijavec predstavila kot tehnično dobro podkovana harfistka, interpretacijsko pa se je še posebej izkazala v nekaterih mestih mistični in ekstatični, zopet druge radoživi in teksturno razgibani *Suiti za harfo, op. 83*, Benjamina Brittna.

Aleksandra Gartnar Kastelic

Fotografija: arhiv GMS

Glasbeni ciklus GM Oder Glasbene mladine Slovenije

Trio TRN (Neža Nahtigal, violina, Tara Korica, violončelo, Rebeka Dobravec, klavir)

Spored: **Eva Ostanek, Lucijan M. Škerjanc, Ludwig van Beethoven**

Ljubljana, Slovenska filharmonija, dvorana Slavka Osterca, 17. maj 2022

Koncert **31. edicije GM odra** je razgrnil potencial nadobudnih glasbenic, članic novonastalega **Tria TRN**. Študentke Akademije za glasbo v Ljubljani so predvsem dokazale svojo dojemljivost za muzikalno interpretacijo tako novejših glasbenih izrazov kot tudi utrjene klasike. Poleg interpretativne globine je širokopotezna kilometrina

izčrpnega koncertnega programa nakazala tudi vzdržljivo odrsko kondicijo tria TRN, katere vzrok je že zrela profesionalnost. Izvedba stilno raznovrstne novitete študentke kompozicije **Eve Ostanek** pa morda celo nakazuje pripravljenost tako skladateljice kot glasbenic na širši mednarodni oder.

Mlada skladateljica je koncept svoje skladbe sicer črpala iz na prvi pogled enostavne teme – o doživljanju posebne moči miru nočnih ur, vendar ji je iz te ideje uspelo nagovoriti veliko več. Pri snovanju glasbenega materiala se ji je posrečilo podobno. Iz sicer skopega nabora glasbenih elementov je namreč izoblikovala stabilen in povezan glasbeni stavek, ki se za nameček razrašča v modernistično razgibano govorico. Prepoznavni glasbeni elementi (flažoleti, melodični postop in pasaže v pizzicatu) so se pojavljali v različnih predelavah ter sestavljali formalno zaokrožen glasbeni stavek. Umirjanju v homogenih in lahkotnih arpeggio pasusih je sledilo stopnjevanje v dinamično prodornejšo glasbene trenutke. Usklajeno s tem je nastopil tudi motivično-tematski vrhunec in jasno izrisal notranji ustroj dramaturškega loka skladbe. Tej ni zmanjkalo zaleta za učinkovit zaključek, ki ni bil niti bombastičen niti klišejski, temveč nas je presenetil s subtilnostjo. Prikradel se je spontano in z enostavno logiko. Kljub temu se zdi, da gostobesednemu glasbenemu slovarju le na nekaterih mestih primanjkuje nekaj enovitosti, toda skozi raznovrstnost vedno pronicajo jasne klice bolj svojske poetike. Nedvomno se skladateljici z osvojenimi tehničnimi veščinami in neposrednostjo zamisli izrisuje pot v originalnost. Glasbenice so njeno glasbeno govorico podajale z vzneseno igro in v agogičnem nihanju izžarevale tudi globlje razumevanje tovrstnega kompleksnejšega izraza.

Modernosti je sledila tradicija v obliki *Tria za violino, violončelo in klavir*, redko izvajane skladbe **Lucijana Marije Škerjanca**. Ta je osvetlila predvsem usklajeno igro, predvsem kompatibilnost violinistke in čelistke v gostoti tona in vibratu ter v predanosti zasanjani lirični melodičnosti Adagia. Ljudska motivika je skladbo navdala s temperamentnostjo, ki je zazvenela v živahnem podajanju glasbenic, ki so usklajeno stopnjevale nihanje dramatičnih pasusov. Ti so privreli do vrhunca v kanonskem postopu v Maestosu.

Osrednjo interpretativno težo programa pa se zdi, da je zasedel **Beethovnov Trio št. 4 v B-duru**. Zaradi izjemne motivične prepletenosti in karakterne raznovrstnosti je od glasbenic terjal večplastno muziciranje. Pri tem je izstopala čelistka **Tara Korica**, ki se je popolnoma izpela v temačnejših otenkih, medtem ko sta bila violinistki **Neži Nahtigal** bolj kot bojevitost domača lepota tona in prefinjeno fraziranje. **Rebeka Dobravec** se je izkazala kot prepričljiva in zanesljiva pianistka, pri kateri se zdi, da bi si na nekaterih mestih lahko privoščila kaj več v smeri poudarjenega rubatiranja. Nekoliko drznejše se je slednja izpostavila sicer v sklepnem *Triu élégiaque št. 1 v g-molu* **Rahmaninova**, s katerim so glasbenice z melodioznimi izdatki dosegle novo izrazno intenziteto. Koncert zato priča o trdem delu, ki mu pripada svetla glasbena prihodnost.

Maia Juvanc

Ciklus Mladi mladim Glasbene mladine ljubljanske

Skladateljski večer

Spored: **Jernej Bedekovič, Vid Ožbolt**

Izvajalci: **Godalni kvartet (Ana Ločniškar, Sara Mivšek, violini, Anastazija Krenn, viola, Kim Kozlevčar, violončelo)**

Rebeka Pregelj, sopran

Peter Grdadolnik, bariton

Rebeka Dobravec, klavir

Sara Köveš, recitator

Instrumentalni ansambel (Timotej Willewaldt, Laura de Wolff, Lara Primožič, violina, Manca Kosmač, viola, Nuša Planinc, violončelo, Sofia Grassi, violončelo, Annemarie Glavič, flavta/pikolo/altovska flavta, Neža Tovšak, klavir/čelesta, Ivo Gustinčič, klavir/čelesta, Matic Tevž, tolkala, Radoš Bone, tolkala)

Ljubljana, Kosovelova dvorana Cankarjevega doma, 23. marec 2022

Na koncertnem odru Cankarjevega doma smo spoznali dva mlada umetnika, skladatelja Jerneja Bedekoviča, ki študira kompozicijo pri prof. Urošu Rojku, ter Vida Ožbolta, ki opravlja študij pri prof. Reinhardu Feblu na Univerzi Mozarteum v Salzburgu. Ne glede na mladost sta se oba izkazala kot samosvoji razmišljujoči osebnosti, ki ne razbijata mitov tradicije, marveč v okviru znanega iščeta svoje poti.

Jernej Bedekovič je navdih za delo 2 za godalni kvartet iskal v do-dekafoniji, ki jo je prežal s svojo vizijo. Četudi so izvajalci delovali kot štirje solisti, so bili uglašeni z enotno dinamiko, ki je delu dajala celosten videz. Drugi stavek je grajen na počasnih glissandih in je bolj homogen od prvega. Kvartet so zasedali Ana Ločniškar in Sara Mivšek na violini, Anastazija Krenn na violi in Kim Kozlevčar na violončelu. Povsem drugačen je bil *Izbor* iz cikla *Covid-19*, ki je v Cankarjevem domu doživel krstno izvedbo. Osnova je samospjev, ki tvori nekako ogrodje, tej klasični obliki pa skladatelj doda aktualno vsebino na podlagi pesmi Helene Terbuc. Doživljanje časa pandemije se kaže s pogledi različnih pripadnikov družbe, skladatelj pa je vsebino zasnoval kot izmenično deklamacijo in vokalne sole ob klavirski spremljavi, po vzoru samospjeva. Tako besedilo kot interpretacija sta bila smela, polno doživeta in prepletena z različnimi učinki. Izvajanje sopranistke Rebeke Pregelj in baritonista Petra Grdadolnika je presegalo okvirje klasičnega samospjeva in sta ga nadgradila z nekaterimi bolj sodobnimi prijemi (vzkliki, govor), zelo pa nas je prevzela odlična klavirska spremljava Rebeke Dobravec. Besedilna jasnost v izvedbo Sare Köveš se je podvajala v pevski obliki, ki je delovala kot dramatižiran glasbeni odmev fabule. Različni prijemi izvajanja besedila so se izkazali za učinkovite, niso pa pomenili radikalnega odklona v sodobnost, kar je bilo verjetno avtorjeva želja. Med izvedenimi deli nas je posebej prepričala *Vojna*, ki ima več dramatičnih vložkov, kot so vzkliki ali »bombardiranje«, ter je tudi sicer bolj ekspresivna od drugih.

Drugi na sporedu je bil Vid Ožbolt, ki se je predstavil z delom *Današnje dni I.–V.* v krstni izvedbi. Ožboltu se pozna zelo izdelana skladateljska pisava, zato nas je skladba prepričala. Gradi na tenziji

